

Matična služba vodi registar i evidenciju muzeja i muzejskih zbirki - "muzejskih jedinica" i cjelokupnog stručnog kadra.

Struktura i zadaci Matične službe, što je u stvari legalizacija već ranije započetog i uhodanog rada, daje konkretnu perspektivu razvoja ove službe u muzejski dokumentacioni centar za Vojvodinu, u zavod za unapređenje i organizaciju muzejske službe Vojvodine.

Zakonom propisani stručni nadzor usmjeren je na utvrđivanju stručnosti na obradi i sređivanju muzejskog materijala. Muzejsku građu, koja predstavlja dragocjenu kulturnu baštinu, ne može zajednica ostaviti bez nadzora nad njenom stručnom pravnom i efektivnom zaštitom. Poslove stručnog nadzora vrše za to određene ustanove i stručni kadar koji ima "najmanje 8 godina radnog iskustva u muzejskoj djelatnosti".

Značajan je član 24 Zakona koji navodi "...ne može se uskratiti korištenje muzejskog materijala za stručni i naučni rad".... član 33 daje muzeju "pravo preće kupovine muzejskog materijala na svom području....".

U slučaju ukidanja muzeja ili muzejskih zbirku u sastavu drugih ustanova i organizacija Zakonom su strogo propisani uvjeti za zaštitu sakupljenog materijala i osiguranje od otuđivanja.

Rezimirajući predradnje i pripreme i niz alternativa i nacрта za ovaj zakon, ankete upućene svakom muzeju i svim zainteresiranim ustanovama i forumima i odgovore na ankete, očito je da je konačna redakcija Zakona rezultat zajedničke kolegijalne suradnje u kojoj su sudjelovali svi muzeji i muzejski radnici Vojvodine. Obrazloženje ovom zakonu, upućeno od Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu A.P. Vojvodine to i potvrđuje. Iscrpno je obrazložen svaki pojedini član zakona, njegova formulacija i stavovi muzeja i muzejskih radnika za konačni tekst.

Smatramo da je u interesu cijele naše muzejske službe da ovu informaciju i ovim putem prenesemo svim našim muzejima.

Antun Bauer

M R E Ź A M U Z E J A

Konfrontacija sa organizacijom muzejske službe i mrežom muzeja koji su povezani u organiziranu međumuzejsku suradnju u ČSSR, Austriji, DDR, BRD, Mađarskoj, Poljskoj, Francuskoj, Italiji i drugim zemljama - nameće potrebu za bitne izmjene i dopune u organizaciji naše

muzejske službe u svim republikama i pokrajinama Jugoslavije. Ovo u prvom redu traži novu koncepciju naših Zakona o muzejima koji su zaostali za napretkom naših muzeja.

Mreža muzeja koncipirana na bazi specijalizacije i podjele rada za sistematsko i plansko vršenje muzejske službe u okviru republika i pokrajina i cijele Jugoslavije - inicirana je od strane Muzejskog dokumentacionog centra i na diskusiju iznešena na ciklusima predavanja i savjetovanjima postdiplomskog studija muzeologije u Zagrebu. U okviru postdiplomskog studija muzeologije prišlo se i studijskom pristupu ovoj problematici. Dane su teme za Magistarske radove koje su obradili i obrađuju mrežu muzejske službe za Vojvodinu, Crnu Goru, Makedoniju, Kosovi, BiH.

Prvi referat o koncepciji mreže muzeja kao vršioca muzejske službe za republike i pokrajine iznešen je na seminaru postdiplomskog studija 4.V 70. (Bilten Informatica museologica, 3 - 1970.str. 7-8). Već na slijedećem ciklusu predavanja ponovno je u referatu 19.X 70.g. dana konkretna koncepcija muzejske službe i mreže muzeja kao osnova za koncepciju novog muzejskog zakona. Ovaj referat dopunjen sa diskusijama i prijedlozima iz svih republika i pokrajina u cijelosti je publiciran u Muzeologiji 10-1970 g.

Brzi progres suvremene nauke i društva traži organizirani timski rad u svim granama nauke i privrede. Ovom principu rada mora se prilagoditi i muzejska služba i muzejske ustanove ako hoće da idu u korak sa vremenom. Brzi i opći progres suvremene muzeologije i organiziranog djelovanja muzejske službe u svijetu traži da se i naš rad odvija u organiziranoj timskoj suradnji u organiziranoj mreži muzeja. Organizirani rad na proučavanju muzeoloških problema naše muzejske službe omogućuje daleko intenzivniji i korisniji a time i jeftinije i konkretnije rezultate nego tamo gdje se svaki muzej zatvara u svoje uske granice djelovanja.

Iskustva organiziranih zajednica muzeja, muzeoloških instituta, katedri za muzeologiju na univerzitetima i specijaliziranim visokim školama za muzeologiju u svijetu i njihov rad na "obaveznom permanentnom dopunskom savršavanju stručnog muzejskog kadra".... posebno na praksi koju provode katedre za postdiplomski studij muzeologije, preuzeo je i odjel za muzeologiju na postdiplomskom studiju na Sveučilištu u Zagrebu.

Međurepubličko povezivanje muzejske službe u svim republikama i pokrajinama, direktna je dopuna mrežama muzeja i organiziranoj suradnji za unapređenje muzejske službe, realizirano je sa uspjehom u okviru redovitih ciklusa predavanja postdiplomskog studija muzeologije. Ovi ciklusi predavanja i savjetovanja o aktualnoj i akutnoj problematici muzeologije i muzejske službe rezultiralo je u tribinu aktuelne muzeološke problematike, u tribinu aktuelnih problema muzejskih ustanova i muzejskih radnika na kojoj sudjeluju muzejski radnici iz svih

republika i pokrajina. Predavači na ovim ciklusima su zainteresirani muzejski radnici iz svih naših republika i pokrajina. Na taj način povezani su svi muzeji na zajedničku izmjenju iskustava, izmjenju misli i korištenje sa rezultatima rada svakog našeg muzeja.

Konkretni doprinosi postdiplomskog studija muzeologije na izradi mreže muzeja za pojedine republike i pokrajine realizirani su u prvoj fazi u nizu referata u kojima je iznešena slika stanja muzejske službe u pojedinim republikama i regijama. Konzultacije u užem krugu i diskusije pred širim auditorijem redovno su bili dopune i sugestije za nastavak rada.

Magistarski radovi obradili su kompleksnu mrežu za pojedine republike odnosno pokrajine:

Ing. Gordana Miletić, Razvoj, stanje i zadaci prirodnjačkih muzeja, odelenja i zbirki u Vojvodini sa osvrtom na probleme zaštite prirode. - Ovaj rad ograničio se na mrežu prirodoslovnih muzeja za Vojvodinu.

Đuro Batričević, Razvoj muzejske službe u Crnoj Gori. - Obraden je cijeli historijat i kompleks problematike muzejskih ustanova, muzejskih zbirki, privatnih zbirki, muzejski korištenih spomenika kulture.

Tefik Morina, Razvojni put i perspektiva muzeja na Kosovu. - Obraden je historijat sačuvanog fundusa, svaka pojedina ustanova sa specifičnim zadacima i perspektivom rada muzejske službe na području A.P. Kosova.

U toku su analogni radovi na mreži muzeja za Makedoniju, Bosnu i Hercegovinu i radovi koji obrađuju mrežu specijalnih muzeja i zbirki za određeno područje sabiranja, odnosno za određenu naučnu disciplinu.

Magistarski radovi i niz radova u biblioteci rukopisa MDC-a, koji su rezultat obrade problematike mreže muzeja u okviru postdiplomskog studija muzeologije dokazuju ozbiljnost studentskog pristupa ovoj tematici od strane kolega koji su dali ove priloge.

Sa magistarskim radovima kojima je tema mreža muzeja za pojedine republike i pokrajine prvi puta je za ove regije iscrpno i studijski obrađena historija i problematika razvoja muzejske službe i kompleksne problematike svakog pojedinog muzeja - historija, razvoj, zbirke, zgrade, kadar, perspektiva. Ono što je prije par godina izgledalo neprovedivo i bezizgledno, kada se nije moglo sakupiti ni najosnovniju dokumentaciju za pojedine regije, kada se nije mogao izraditi niti kompleksni adresar i popis stručnog kadra u muzejima u Jugoslaviji - realizirano je u okviru postdiplomskog studija muzeologije. Koliko je bio težak ovaj zadatak najbolje pokazuje adresar muzeja u Jugoslaviji koji je izrađen u MDC-u i publiciran u Muzeologiji 12 sa znatnim manjkavostima za koje se nije našlo ni evidencije ni podataka.

Ovaj studijski rad na mreži muzeja je baš radi toga jedan značajan doprinos postdiplomskog studija muzeologije cijeloj našoj muzejskoj službi, doprinos njezinoj temeljitoj preorijentaciji na organiziranu međumuzejsku suradnju.

Antun Bauer